

Проширени Чангов модел као модел за аксиому предодређености

Обрад Касум

11. јун 2026.

Нотација 1. $\mathbb{I}$ означава Беров простор ω^ω . □

Нотација 2. Нека су A и B подскупови Беровог простора.

- Важи $A \leq_W^* B$ акко је A инверзна слика скупа B или скупа B^c непрекидном функцијом.
- Важи $A <_W^* B$ акко је $A \leq_W^* B$, али није $B \leq_W^* A$.
- Аутодуална Вецова колекција је колекција $\Delta \subseteq \mathcal{P}(\mathbb{I})$ таква да је

$$(\forall X \in \Delta)(\forall Y \in \mathcal{P}(\mathbb{I}))(Y \leq_W^* X \implies Y \in \Delta).$$

- Колекција $\Gamma \subseteq \mathcal{P}(\mathbb{I})$ је **конструктивилно затворена** ако важи $L(\mathbb{I}, \Gamma) \cap \mathcal{P}(\mathbb{I}) = \Gamma$. □

Напомена 3. Свака конструктивилно затворена колекција је аутодуална Вецова колекција. □

Дефиниција 4. **Модел предодређености** је било који унутрашњи модел M који задовољава $\mathbb{I} \subseteq M$ и $M \vDash \text{AD}^+$. □

Дефиниција 5. Нека је M модел предодређености. Тада Δ_M означава колекцију $\mathcal{P}(\mathbb{I}) \cap M$. □

Став 6. Нека је Γ конструктивилно затворена колекција. Тада је $L(\Gamma)$ модел предодређености и $\Delta_{L(\Gamma)} = \Gamma$. □

Став 7. Нека је M модел предодређености. Тада је Δ_M конструктивилно затворена колекција и $L(\Delta_M)$ је модел предодређености. □

Нотација 8. За дато X , симбол μ_X означава филтер затворених неограничених подскупова простора $[X]^\omega$. □

Теорема 9 (Суштински Ниман). *Претпоставимо $\text{ZFC} + \text{AD}^{L(\mathbb{R})}$. Тада за свако $\eta < \Theta^{L(\mathbb{R})}$ важи да филтер $\mu_\eta \cap L(\mathbb{R})$ припада $L(\mathbb{R})$ и да је он суверкомпактна мера на $[\eta]^\omega$ у њом моделу.* □

Дефиниција 10. Нека је M модел предодређености. Тада дефинишемо ∂M да буде следећи модел предодређености:

$$L\left(\bigcup_{\eta < \Theta^M} \eta^\omega\right)\left[(\mu_\eta : \eta < \Theta^M)\right].$$

□

Последица 11. Прејисјавимо $ZFC + AD^{L(\mathbb{R})}$. Тада је $\partial L(\mathbb{R}) = L(\mathbb{R})$.

□

Теорема 12 (Суштински Соловеј). Нека је M модел јредогређеносји који задовољава $AD_{\mathbb{R}}$. Тада је ∂M модел јредогређеносји и $\partial M \subseteq L(\Delta_M)$.

□

Претпоставка 13. Нека је M модел јредогређеносји. Тада важи $\partial M = L(\Delta_M)$.

□

Теорема 14 (Многи математичари). Прејисјавимо да јосјоји неојраничено мнојо Вудинових кардинала који су лимеси Вудинових кардинала.

а) Универзално Берови скујови чине аујодуалну Вејову колекцију.

б) Релација $\leq_W^*$ је добро јредуређење колекције универзално Берових скујова.

в) Нека је Δ консјрукјибилно зајворена колекција и нека је A универзално Беров скуј јшакав да је

$$(\forall X \in \Delta)(X <_W^* A).$$

Онда је $L(\Delta)$ модел јредогређеносји.

ј) За сваки универзално Беров скуј A , јосјоји консјрукјибилно зајворена колекција Δ универзално Берових скујова која саржи A и задовољава $L(\Delta) \models AD_{\mathbb{R}}$.

□

Дефиниција 15. Проширени Чангов модел, означен са CM^+ , јесте унутрашњи модел

$$L(\text{Ord}^\omega)\left[(\mu_\eta^\omega : \eta < \text{Ord})\right].$$

□

Теорема 16 (Вудин). Прејисјавимо да јосјоји неојраничено мнојо Вудинових кардинала који су лимеси Вудинових кардинала. Тада:

а) јосјоји универзално Беров скуј A јшакав да

$$(\forall X \in \Delta_{CM^+})(X <_W^* A);$$

б) за свако $a \in CM^+$, филјер $\mu_a \cap CM^+$ јријада моделу јроширеном Ченојовом моделу и он је у јшом моделу сујеркомјакјтна мера.

□

Последица 17. Прејисјавимо да јосјоји неојраничено мнојо Вудинових кардинала који су лимеси Вудинових кардинала. Нека је M јроизвољан модел јредогређеносји. Тада важи $\partial M \subseteq CM^+$.

□

Последица 18. *Претпоставимо да постоји неограничено мноштво Вудинових кардинала који су лимеси Вудинових кардинала. Тада постоји модел предодређености M такав да важи:*

- $M \models \text{AD}_{\mathbb{R}}$;
- сваки скупи $A \in \Delta_M$ је универзално Беров;
- $\Delta_{\text{CM}^+} \subset \Delta_M$.

За сваки такав модел M важи $\partial M \subset L(\Delta_M)$.

Dokaz. На основу теореме 16, постоји универзално Беров скуп A такав да

$$(\forall X \in \Delta_{\text{CM}^+})(X <_{\mathbb{W}}^* A).$$

Теорема 14 имплицира да постоји конструктивно затворена колекција Δ универзално Берових скупова таква да $A \in \Delta$ и $L(\Delta) \models \text{AD}_{\mathbb{R}}$. Дакле, модел $M = L(\Delta)$ има тражена својства.

Нека је сада M даи модел са својствима као у исказу последице. Последица 17 даје $\partial M \subseteq \text{CM}^+$, па је $\Delta_{\partial M} \subset \Delta_M$. Како је $\partial M \subseteq L(\Delta_M)$, закључујемо да је ова инклузија строга. $\square$

Претпоставка 19. *Нека је M модел предодређености који задовољава $\text{AD}_{\mathbb{R}}$ и који је садржан у проширеном Чановом моделу. Тада важи $\partial M = L(\Delta_M)$.* $\square$

Дефиниција 20. Нека је M модел предодређености који задовољава $\text{AD}_{\mathbb{R}}$. Модел $\partial^\alpha M$ је дефинисан рекурзијом по $\alpha \in \text{Ord}$ на следећи начин:

$$\partial^\alpha M = L \left(\bigcup_{\xi < \alpha} \Delta_{\partial^\xi M}^\omega, \bigcup_{\eta < \Theta^M} \eta^\omega \right) \left[\left(\mu_{\Delta_{\partial^\xi M}} : \xi < \alpha \right), \left(\mu_{\eta^\omega} : \eta < \Theta^M \right) \right].$$

$\square$

Напомена 21. Имамо $\partial^0 M = \partial M$.

Став 22. *Нека је M модел предодређености који задовољава $\text{AD}_{\mathbb{R}}$. Низ $(\partial^\alpha M : \alpha \in \text{Ord})$ је:*

- низ модел предодређености;
- садржан у M ;
- константан почев од неког индекса $\alpha_0 < \Theta^M$.

$\square$

Дефиниција 23. Нека је M модел предодређености који задовољава $\text{AD}_{\mathbb{R}}$. Тада $\partial^\infty M$ означава модел $\partial^\alpha M$ за $\alpha = \Theta^M$. $\square$

Теорема 24 (Касум, Саргсјан). *Нека је M модел предодређености који задовољава $\text{AD}_{\mathbb{R}}$ такав да не постоји конструктивно затворена колекција $\Gamma \subset \Delta_M$ таква да $L(\Gamma) \models \text{AD}_{\mathbb{R}} + \text{cof}(\Theta) = \Theta$. Тада је $\partial^\infty M = M$.* $\square$

Теорема 25 (Саргсјан). *Претпоставимо да постоји неограничено мноштво Вудинових кардинала и да постоји Вудинов кардинал који је лимес Вудинових кардинала. Тада постоји $\subseteq$ -најмањи модел $\mathfrak{A}$ предодређености који задовољава $AD_{\mathbb{R}} + \text{cof}(\Theta) = \Theta$.* $\square$

Став 26. *Претпоставимо да постоји неограничено мноштво Вудинових кардинала који су лимеси Вудинових кардинала. Нека је M произвољан модел предодређености. Тада важи $\partial^{\infty} M \subseteq CM^+$.* $\square$

Последица 27. *Претпоставимо да постоји неограничено мноштво Вудинових кардинала који су лимеси Вудинових кардинала. Тада најмањи модел за $AD_{\mathbb{R}} + \text{cof}(\Theta) = \Theta$ постоји и садржан је у проширеном Чановом моделу.*

Dokaz. На основу теореме 25, постоји $\subseteq$ -најмањи модел предодређености; означимо га са M . На основу теореме 24 и става 26, имамо

$$M = \partial^{\infty} M \subseteq CM^+.$$

$\square$

Теорема 28 (Касум, Саргсјан). *Нека је M модел предодређености који задовољава $AD_{\mathbb{R}}$. Ако је $\partial^{\infty} M \subset M$, онда постоји ход-пар (P, Σ) у M такав да P $\vDash$ „постоји мерљив лимес Вудинових кардинала“.* $\square$

Последица 29. *Претпоставимо да постоји неограничено мноштво Вудинових кардинала који су лимеси Вудинових кардинала. Тада постоји ход-пар (P, Σ) такав да:*

- $P \vDash$ „постоји мерљив лимес Вудинових кардинала“;
- итерациона стравеија Σ је кодирана универзално Беровим скујом.

Dokaz. На основу последице 18 постоји модел детерминисаности M такав да је:

- a) $M \vDash AD_{\mathbb{R}}$;
- б) сваки скуп реалних бројева у M је универзално Беров;
- в) $\Delta_{CM^+} \subset \Delta_M$.

На основу става 26, $\Delta_{\partial^{\infty} M} \subseteq \Delta_{CM^+} \subset \Delta_M$, одакле $\partial^{\infty} M \subset M$. Теореме 28 имплицира да постоји ход-пар (P, Σ) у M такав да $P \vDash$ „постоји мерљив лимес Вудинових кардинала“. Ово је довољно за закључак јер је сваки скуп у $\mathcal{P}(I) \cap M$ универзално Беров. $\square$